

Magistritöö- ja magistriprojekti kirjutamise ja kaitsmise juhend Euroopa keelte ja kultuuride õppekaval klassikalise filoloogia erialal

1. Klassikalise filoloogia alane magistritöö on klassikalise filoloogia magistriõppe (nominaalaeg 2 aastat) lõpuks üliõpilase poolt esitatav uurimus, mis võib käsitleda antiikkeelte, -kirjanduse ja kultuuriloo probleeme, aga ka kesk- või uusajal ladina või kreeka keeles kirjutatud teoseid/autoreid. Magistritöö eest saadavate ainepunktide arv on 30 EAP.

Magistritöö on objektiivne ja allikakriitiline uurimus, mis eeldab erapooletut suhtumist käsitletavasse materjali, erinevate ideede ja seisukohtade kõrvutamist, nende argumenteeritud analüüsi, olemasolevate väidete õigsuse/vääruse tõestamist, uute väidete esitamist.

Uurimistö eeldab uudsust, mis võib ilmnedu uute faktide esitamises (sealhulgas seni avaldamata ja kommenteerimata teoste käsitlemises), uute seoste leidmises varem uuritud nähtuste vahel või nende täpsemas piiritlemises, probleemiasetuse, käsitusaspekti või meetodika uudsuses, nii et tulemuseks on uudne tõlgendus või üldistus. Seega eeldatakse, et töö deskriptiivsed ja referatiivsed (nt teemapüstituse tausta või senise uurimistö selgitamine) osad oleks originaalse ülesande püstituse teenistuses. Seejuures peab magistritöö käigus olema selgelt määratletud, milles seisneb autori originaalsus.

Juba publitseeritud ja kommenteeritud ladina- ja kreekakeelsete teoste puhul ei saa töö koosneda ainult kommentaarist. Võimalik on esitada varasemate kommentaaride kriitiline analüüs, millele võib lisada veenvalt põhjendatud uuenduslikke seisukohti antud autori/teose kohta, mis peavad olema selgelt esile tõstetud. Magistritöös eeldatakse kreeka ja ladina keeles esitatud tekstikatkendite tõlkimist (v.a kui töö olemus ja sisu seda ei nõua), samuti on soovitatav esitada käsitletava teose või selle katkendi tõlge (kui ei analüüsita teost tervikuna) põhiteksti lisana töö lõpus.

Magistritöö alternatiivina võib teostada magistriprojekti, mille väljundiks võib olla:

- antiikkeeltes kirjutatud teksti tõlge (eelistatavalt) eesti keelde ja selle kommentaar või seni editeerimata käsikirjalise või varatrükises ilmunud teksti editsioon;
- mõni antiikkeelte või -kultuuridega seotud ettevõtmine, nt näituse koostamine ja korraldamine või mõne muu ürituse/ürituste sarja korraldamine;
- teatri-, muusika-, video-, audio-, sotsiaalmeedia vms väljundiga projekti teostamine;
- klassikalise keeli või kultuure puudutava õppematerjali koostamine;
- muu klassikalise filoloogia osakonna õppejõududega kokkulepitud rakendusliku kallakuga uurimus.

Magistriprojekti eest saadavate ainepunktide arv on 15 EAP, magistritöoga võrreldes tuleb üliõpilasel valida õppekavast lisaks 15 EAP ulatuses magistriprojekti toetavaid aineid. Magistriprojekt koosneb:

- a) teoreetilisest, metodoloogilisest ja uurimuslikku konteksti pakkuvast raamistikust, mis järgib allpool kirjeldatud magistritöö vormistamise juhendit ja akadeemilise kirjutamise reegleid;
- b) tööprotsessi dokumentatsioonist ja eneserefleksioonist (a ja b osa kokku orienteeruvalt 25 lehekülge, 45 000 tähemärki);
- c) väljundist ehk rakenduslikust osast.

2. Teema valik ja küsimuseasetus peaksid teadlikult olema suunatud uute seisukohtade genereerimisele, seetõttu on teema valimisel oluline konsulteerida juhendava õppejõuga. Teema kohta peaks leiduma ja kättesaadav olema piisavalt kirjandust, samuti peaksid kasutatavad meetodid olema üliõpilasele jõukohased. Interdistsiplinaarsete temade korral, mis küll eelkõige võimaldavad uuenduslikkust, on eelduseks piisav interdistsiplinaarne

ettevalmistus. Kuna eriti nende teemade puhul võib probleemiks olla teema liigne ulatus, peaks sellisel juhul juhendaja aitama materjali piiritleda. Sellisel juhul võiks üliõpilasel olla teiselt erialalt kaasjuhendaja.

Teema tuleb kooskõlastada juhendajaga ja teatada magistriseminaris. Seejärel kinnitatakse teema kaitsmiskomisjoni poolt.

3. Vormistus

1) Magistritöö tuleb esitada pdf-failina, et selle saaks avaldada TÜ raamatukogu repositooriumis. Lisaks on soovitatav esitada see vähemalt ühes köidetud eksemplaris, millel tekst peab olema esitatud ühel pool lehte (v.a kui töö iseloom nõuab mõnes osas teksti esitamist mõlemal lehepoolel). Töö algusesse ja lõppu lisada üks valge leht.

2) Magistritöö (või magistriprojekti kirjalik osa) peab olema vormistatud vastavalt vormistusjuhendile, mis on leitav klassikalise filoloogia osakonna kodulehel ja õppeinfosüsteemis. Magistritöö kirjutatakse uurimistööle kohases, grammatiliselt ja ortograafiliselt korrektses keeles. Töö lõpliku variandi keelelise ja vormilise korrektsuse eest vastutab üliõpilane.

4. Klassikalise filoloogia alase magistritöö minimaalne maht A4-formaadis paberil ning arvutikirjas (tingimusi allpool ja vormistusjuhendis) on orienteeruvalt 40–80 lehekülge (orienteeruvalt 72 000–144 000 tähemärki). Töö võib olla ka pikem, kui töö iseloom seda nõuab. Lisad selle alla ei kuulu.

5. Magistritöö või -projekti ülesehitus võib olla uurimisülesannetest sõltuvalt üsna mitmesugune, kindlasti eeldatakse selles järgmisi osi: tiitelleht, sisukord, lühendite selgitus, sissejuhatus, peatükid ja alapeatükid, kokkuvõte, kasutatud kirjanduse nimestik (bibliograafia), võorkeelne lühikokkuvõte tööst. Soovi korral võib lisada eessõna, registrid viidatud passustest, autoritest ja isikutest ning lisa(d).

6. Magistritöö/magistriprojekti pealkiri (ja vajadusel sellele lisatud alapealkiri) peab andma ülevaate töö temast ja/või (kesksest) meetodilisest põhimõttest. Nt

1) Vagadus ja jumalakartlikkus Platoni dialoogis *Euthyphron*.

2) Jambiline trimeeter atika komöödias: võrdlev-statistiline analüüs.

7. Magistritöö sissejuhatavas osas (Sissejuhatuses):

a) põhjendatakse teema valikut;

b) vajaduse korral piiritletakse teema täpsemalt;

c) antakse ülevaade probleemide senistest käsitlustest, suhestatakse oma töö eelneva uurimistööga;

d) sõnastatakse töö eesmärk ja püstitatakse probleemid/küsimused, millele töös otsitakse vastust;

e) selgitatakse uurimismetoodikat;

f) piiritletakse uuritav materjal (töö alus) ja põhjendatakse materjalivalikut; samuti võib siin täpsustada, milliseid allikväljaandeid kasutatakse, kui tegemist on põhiliselt ühe või kahe allikaga; kui tegemist on korpusepõhise uurimusega, siis tuleb selgitada, milline on see näidete korpus, mida kasutatakse.

g) tutvustatakse töö ülesehitust;

h) juhitakse tähelepanu muudele töö iseärasustele (nt viitesüsteemi eripäradele, töö koostamisel esinenud raskustele vms).

Üksikasjalise hierarhilise liigenduse puudumise korral ei kuulu sissejuhatus harilikult peatükkide numeratsiooni alla. Sissejuhatus ei tohiks moodustada rohkem kui 10% töö mahust, mis tähendab, et eelpoolloetletud sissejuhatus alaosa tuleb kirjutada võimalikult ökonoomselt ja konkreetselt (sissejuhatus ei eelda liigset süvenemist ühessegi nimetatud alaossa). Et sissejuhatus teemakäsitlusega paremini haakuks, korrigeeritakse see tavaliselt töö lõppjärgus. Kui uurimistöö meetod või uurimiskorpuse kirjeldus nõuab pikemat süvenemist, võib see moodustada töö 1. peatüki.

Magistriprojekti sissejuhatav osa lähtub ülaltoodud punktidest, kuid võib neist ka kõrvale kalduda, võttes arvesse projekti spetsiifikat.

8. Magistritöö või -projekti põhiosa jaguneb vastavalt uurija eesmärgile peatükkideks ja alapeatükkideks. Peatükid peavad olema loogilises järgnevuses ja sõltuvuses.

9. Magistritöö uurimismaterjaliks (või magistriprojekti allikmaterjaliks) võib olla kas antiik-, kesk- või (vara)uusaegne kreeka või ladina keeles kirjutatud autoritekst, anonüümne teos tervikuna või katketena või nende kogum (tekstikorpuse), aga ka materiaalne pärand või pildiline materjal (nt kunstiajalooliste teemade puhul).

10. Kokkuvõttes tuleb esitada oma töö/projekti lõppjärelendus(ed), vastus(ed) sissejuhatuses esitatud küsimus(t)ele (magistriprojekti puhul kirjeldatakse kokkuvõttes töö tulemusi, mis vastavad sissejuhatuses seatud eesmärkidele). Kui sissejuhatuses olid püstitatud konkreetsed küsimused/eesmärgid, võib kokkuvõtte liigendada vastavalt küsimuste arvule. Ka ühese vastuse mitteleidmine on järelendusena oluline. Kokkuvõttes tuleb ära tuua ka need alljärelused, mida mainiti peatükkide lõpus. Kokkuvõttes ei esitata seisukohti, mida varasemates peatükkides pole käsitletud. Samuti tuleks vältida tsitaate ja teiste uurijate seisukohtade kordamist. Kokkuvõtte lõpus võib sõnastada antud tööst tulenevaid võimalikke uurimissihte edaspidiseks. Kokkuvõtte (ning kõik sellele järgnevad osad, nagu sissejuhatustski) ei kuulu tavaliselt jooksva peatükkide numeratsiooni alla.

11. Võõrkeelne lühikokkuvõtte tööst/projektist võiks olla kirjutatud kas inglise, saksa, prantsuse, itaalia, vene või muus laiemalt kasutatavas võõrkeeles. Lühikokkuvõtte pealkirjaks on sõna *Kokkuvõtte* vastavas keeles (*Summary, Zusammenfassung* jne). Võõrkeelse töö puhul tuleb lisada kokkuvõtte eesti keeles.

12. Kirjandusele viitamine on humanitaaria erinevates väljaannetes väga erinev ja ühtset süsteemi ei kehti. Magistritöö või -projekti puhul võiks arvestada põhimõtetega, mis on toodud vormistusjuhendis, mis on kättesaadav klassikalise filoloogia osakonna kodulehel ja õppeinfosüsteemi kaudu.

13. Kasutatud kirjanduse nimestik vormistatakse vastavalt töös kasutatud viitamissüsteemile, mille täpsema kirjelduse leiab vormistusjuhendis, mis on kättesaadav klassikalise filoloogia osakonna kodulehel ja õppeinfosüsteemis.

14. Kaitsmisele esitatud magistritöö või -projekti juurde peavad olema lisatud järgmised osad: a) magistritöö või -projekti lõpus eraldi dokumendina lihtlitsents, millega autor annab ülikoolile loa töö reprodutseerimiseks töö säilitamise ja elektroonilise avaldamise eesmärgil ning töö elektrooniseks avaldamiseks ülikooli veebikeskkonna kaudu, b) annotatsioon magistritöö või -projektiga samas keeles pikkusega kuni 100 sõna ja 3–5 märksõna.

15. Tööde kaitsmine

Kõiki nõutavaid osi sisaldav magistritöö või magistriprojekt peab olema esitatud osakonda kindlaksmääratud ajaks, tavapäraselt nädal aega enne kaitsmist, et saaks töö registreerida, määrata retsensendi (või interdistsiplinaarse teema puhul retsensendid) ning anda töö neile läbivaatamiseks. Kaitsmiskomisjoni koosolekul otsustatakse töö kaitsmisele lubamine ning määratakse õppejõust retsensent. Retsensent on kohustatud esitama retsenseeritavale kirjalikult retsensiooni olulisemad punktid hiljemalt kaitsmisele eelneval tööpäeval. Magistritöö (või magistriprojekti kirjalik osa) tuleb esitada pdf-failina ning soovitatavalt ka vähemalt ühes köidetud eksemplaris, mida saaksid kaitsmise ajal kasutada komisjoni liikmed või kuulajad. Retsensendi soovil tuleb ka talle esitada üks köidetud eksemplar. Kui magistritöö/magistriprojekti nõuded pole täidetud, siis tööd kaitsmisele ei lubata.

Magistritööde/-projektide kaitsmine seisneb:

- üliõpilase lühiettekandes (u 10–15 minutit), milles ta valgustab põhiprobleeme ja saadud tulemusi; magistriprojekti puhul valgustab üliõpilane teoreetilist raamistikku ja põhiprobleeme, esitleb projekti lõpptulemust;
- retsensendi/retsensentide suulises retsensioonis (mille kirjalik variant tuleb hiljem allkirjastatuna esitada osakonnale);
- üliõpilase vastustes retsensendi/retsensentide ja teiste kaitsmisel viibivate isikute küsimustele;
- vajadusel ka töö juhendaja lühikeses sõnavõtus.

Töö hinne määratakse kaitsmiskomisjoni poolt konsensuse alusel, arvestades retsensendi/retsensentide ettepanekuid. Töö täpsemad hindamiskriteeriumid on leitavad õppeinfosüsteemi kaudu, seejuures võetakse arvesse:

- kas magistritööks/-projektiks ettenähtud töö hulk peegeldub magistritöös või -projektis selle valmiskujul;
- kuivõrd selge ja aktuaalne on probleemiasetus;
- kas ja kuivõrd käsitleb autor uudseid aspekte, kuivõrd hästi on see töös esile toodud;
- kas tehtud järeldused on paikapidavad ning originaalsed/kas magistriprojekt on teostatud piisava põhjalikkusega ja metodoloogiliselt sidusalt;
- kas töö või projekti vormistus vastab juhendis ettenähtule;
- kas töö ülesehitus ja peatükkide seostatus on loogiline ning vastab esitatud probleemile;
- milline on töö keeleline, sh magistritöö või -projekti ortograafiline, grammatiline ja terminoloogiline tase;
- kuivõrd on magistritöö koostajal olemas ülevaade teemale vastavast kirjandusest ja kuivõrd see kajastub töös,
- kuivõrd hästi suudab autor töös esitatud seisukohti kaitsta ja kui arusaadavalt vastata esitatud küsimustele.

Pärast kaitsmist säilitatakse magistritööd/magistriprojektid maailma keelte ja kultuuride instituudi raamatukogus ning digiteerituna TÜ raamatukogu dissertatsioonide andmebaasis. Selleks on vajalik esitada pdf-fail. Kui töö elektroonne avaldamine ei ole teistele isikutele kuuluvate autori varaliste õiguste, isikuandmete kaitse seaduse, riigi- või ärisaladuse vm salastatud teabe tõttu võimalik, esitab autor õppeprodekaanile enne töö kaitsmisele esitamist põhjendatud taotluse töö avaldamisele piirangute kehtestamiseks.

16. Tööde juhendamine

1) Magistritöö või -projekti juhendajaks võib olla kõrgkooli õppejõud, teadlane või kõrgharidusega spetsialist teemaga seotud valdkonnas. Juhendajaid võib olla mitu, sel juhul on üks põhijuhendaja ja teine kaasjuhendaja.

2) Juhendaja kinnitatakse igale magistriseminari registreerunud üliõpilasele. Vajalik on eelnev juhendaja ja üliõpilase omavaheline kokkulepe.

3) Instituudi direktor määrab oma korraldusega lõputöö juhendaja lõplikult hiljemalt kuus kuud enne eeldatavat kaitsmist. Kui tegemist on mitme autori ühistööga, siis esitab juhendaja instituudi direktorile taotluse, milles näitab, kuidas tagatakse õpiväljundite täitmine kõigi autorite puhul ning milles konkreetselt seisneb erinevate autorite individuaalne panus. Mitme autori ühistöö korral peavad olema kõik autorid samal õppeastmel ning kaitsma töö ühiselt. Kui tegemist on artiklipõhise magistritööga, näitab juhendaja instituudi direktorile esitatavas taotluses, mil viisil on artikli koostamisel tagatud lõputööks vajalike õpiväljundite täitmine.

4) Juhendaja ülesandeks on:

a) abistada üliõpilast teema valikul ja formuleerimisel;

b) konsulteerida üliõpilast meetodilistes küsimustes;

c) nõuda üliõpilaselt töö esitamist tähtaegselt ja vastavalt magistritöö/-projekti vormistamise eeskirjadele;

d) tasemele mittevastava töö korral teha ettepanek eelkaitsmiseks või kaitsmisele mittelubamiseks;

e) koostada magistritööle/-projektile juhendaja arvamus töö teostamise käigu ja töö taseme kohta koos omapoolse hinde andmisega Tartu Ülikoolis kasutatava hindamissüsteemi järgi, juhul kui juhendaja ei saa viibida töö kaitsmisel.